

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 3 februari 2011

MEDITATIE

En hij is een vriend Gods genaamd

Er is niets aangenaams dan vriendschap. Het wil zeggen dat er over en weer banden zijn gevallen die niet snel breken. In onze tekst bestaat de vriendschap tussen wel zeer ongelijke personen: God en Abraham.

We horen trouwens wel meer in de Bijbel over vriendschap tussen de Heere en een mens, zoals bij Mozes. *“En de HEERE sprak tot Mozes aangezicht aan aangezicht, gelijk een man met zijn vriend spreekt”* (Exodus 33:11a). Deze omgang ging in het leven van Abraham steeds van God uit. God heeft Abraham in Ur opgezocht, toen hij nog een vijand was. Ook daarna is God altijd weer de Eerste geweest Die naar Zijn kind vroeg. In het vragenboekje van Hellenbroek lezen we over de mondelinge aanspraak en de openbaring aan de vaderen. Zo zocht God Abraham op in zijn tent toen de dag heet was. Er is door de jaren heen veel samenspraak geweest tussen God en Abraham. Genesis 18:17: *“Zal Ik voor Abraham verbergen, wat Ik doe?”* Het was Gods begeerte om Zijn hartsgeheimen aan

En hij is een vriend Gods genaamd

Jacobus 2:23b

Abraham bekend te maken. Namelijk dat Hij gedachten des vredes had en niet des kwaads. Soms heeft Abraham tegen het spreken Gods wel wat ingebracht. Bij de ondergang van Sodom had Abraham wel bedenkingen, maar Abraham moest leren dat Gods raad zal bestaan. Vriendschap blijkt ook in uren van gevaar. Als er gevaar dreigt, staan goede vrienden elkaar bij. Zo zien we dat de Heere dikwijls te hulp kwam om Abraham in bange uren te bevrijden. Eens ontkwam hij ternauwernood uit de handen van Faraó die Sara tot vrouw wilde nemen. Maar God ontfermde Zich over Zijn knecht. Op een ander moment raakte Lot in gevaar bij Kedor Laomer. Maar God gaf Abraham de kracht om Lot te bevrijden. Vrienden beloven elkaar ook trouw voor de toekomst. Zo is God voor Abraham altijd een belovend God geweest. De

Heere betoonde trouw tegenover de vele ontrouw van Zijn kind. Eindelijk vervulde God de belofte van een zoon, in wie Abraham van verre de Christus mocht omhelzen. Zo ziet u hier enige bewijzen van het grote wonder van deze tekst. De Heere heeft met Zijn kinderen een vriendschapsverbond. *“Hij is het die ons Zijne vriendschap biedt”* (Psalm 103).

Deze vriendschap is eenzijdig begonnen, zo zeiden we al. De Schrift zegt het aldus:

“Maar God bevestigt Zijn liefde jegens ons, dat Christus voor ons gestorven is als wij nog zondaars waren” (Romeinen 5:8). En zo was het ook met Abraham. Toen hij door God in Ur werd opgezocht was hij een vijand. Gods liefde vraagt om wederliefde. Christus zei tegen Zijn jongeren: *“Gij zijt Mijn vrienden, zo gij doet wat Ik u gebied”*. Wat zijn er toch weinig echte vrienden van God meer in ons land. Ons land zit vol met vrienden van de zonde. Of vrienden ook van de tegenwoordige wereld, zoals Demas. Maar als men een vriend van God mag zijn, is men een vijand van de zonde. Wat is dit een gelukkige relatie tot God die wij allen moesten kennen. Bent u een vriend Gods, of nog een vriend van uzelf? Is uw vijandschap tegen God nog nooit gebroken? Want het bedenken des vleses is vijandschap tegen God (Romeinen 8:7). Dan moeten wij nog in ons hart doorstoken worden door het zwaard van Zijn mond. Om de wapens van verzet eens te gaan inleveren. En wij voor Hem gaan buigen in het stof. Wat is het onmisbaar om een vriend Gods genaamd te worden. Van geen vriendschap heeft u meer te verwachten. Hoeveel heeft Hij niet al aan uw deur geklopt. Wilt u zo'n grote en eeuwige God dan niet als Vriend hebben? Aardse vrienden stellen teleur. Maar deze God zegt tot al Zijn kinderen: Ik zal u niet begeven en verlaten. Wat zal het straks ook tot troost zijn, als het uur van sterven komt. Om dan te mogen weten: Deze God is onze God eeuwig en altoos en Hij zal ons geleiden tot de dood toe. Amen.

Inhoud

89e jaargang

Nr. 18

- 1 En hij is een vriend Gods genaamd
- 2 Het geestelijk nut van de beproeving (2)
- 3 Wat is uw naam?:
De namen van Gods kinderen (5)
- 4 Kleine gemeenten (7): Marknesse
- 5 Even maar...
- 6 De ziekentroost en troost voor zieken (5)
- 7 'Zie, éér ge tot de beslissing overgaat...' (2)
- 8 Boekennieuws
- 9 Kerknieuws
- 11 Berichten
- 12 Kerkdiensten

Gouda,

ds. G. Clements

Het geestelijk nut van de beproeving

In het eerste artikel trokken we enkele lijnen vanuit het Nieuwe Testament. Het is ook van belang om te zien hoe het Oude Testament spreekt over de beproeving van het geloof. We gaan immers uit van de eenheid van het Oude en Nieuwe Testament. Ook onder de oudtestamentische bedeling schittert Gods genade tegen de donkere achtergrond van het diepe duister van Gods beproevingen.

Abraham, Job, Israël

'Het geschiedde na deze dingen, dat God Abraham verzocht' (Gen. 22:1). Abraham moet telkens in zijn leven wat aan God afstaan. Tenslotte moet hij zelfs de beloofde zoon, het kind van het wonder, afstaan. God heeft Abraham niets uitgelegd. Hij moet Izak gaan offeren. 'Neem uw Zoon, uw enige, die gij liefhebt'.

Dikwijls bezoekt de Heere de Zijnen in dingen die hen zo dierbaar zijn, zo na aan het hart liggen. We zien het bij Job in zijn beproeving. Alles ontvalt hem. Niet alleen zijn vee, zijn knechten maar ook al zijn kinderen komen om onder het puin van de ingestorte woning waarin ze samen gekomen waren (Job 1:19).

En het volk van Israël op weg naar het beloofde land wordt zwaar beproefd bij de wateren van Meriba (Ps. 81:8). Het is alsof ze nooit in Kanaän zullen aankomen. Abraham, Job, Israël in de woestijn werden in de beproeving persoonlijk geconfronteerd met strijd. Het raakte hen in het hart. De weg die God ging, stootte hen omver.

Aäron werd geslagen in zijn grootste vreugde toen zijn zonen Nadab en Abihu vreemd vuur in het leger brachten. David werd geslagen in zijn Absalom en Jona in zijn wonderboom. Dit laat ons zien wat het karakter van Gods beproeven is. De storm die alleen de bladeren van de bomen doet waaien, maar het fruit niet beschadigt, is geen echte storm. Maar als met het blad ook het fruit getroffen wordt, is er sprake van een storm die de fruitkweker diep raakt.

Er is geen sprake van een echte verdrukking als onze Jozef of Benjamin buiten schot blijft.

Juist wanneer wij getroffen worden in

wat ons dierbaar is, laat God ons zien dat Hij de Eigenaar van alles is. Onze tijden, onze bezittingen, onze dierbaren, onze gezondheid... het is Gods recht om er over te beschikken en te doen wat Hem behaagt. Hij mag Zijn eigen weg gaan, omdat Hij God is! 'Uw weg was in de zee, en Uw pad in grote wateren, en Uw voetstappen werden niet bekend' (Ps. 77:20).

Wanneer we het spreken van het Oude- en Nieuwe Testament samenvatten, zien we het spreken van de Schrift over beproeving als een onderzoek, een test waaruit blijkt of het geloof echt is. Beproeving is een keurend werk van God wat betrekking heeft op het heden en op de toekomst, zelfs op de wederkomst. Het heeft betrekking op zaken die dierbaar en kostbaar zijn. Strijd en worsteling in de ziel is het gevolg.

Beproeven is iets anders dan vernietigen. Het vuur doet het echte goud geen kwaad. Het is als de slagen op de dorsvloer voor de tarwe, die van het kaf bevrijdt wordt. Uiteindelijk triomfeert het werk van God. Loopt het uit op Zijn eer en de zaligheid van de gelovige.

Waarin God beproeft

1. *God beproeft het geloof door het geven van een moeilijke opdracht.*

We zagen het al eerder bij Abraham als hij de opdracht krijgt om Izak te offeren. God neemt Abraham op de zeef. De diepste gronden van Abrahams leven moeten openbaar komen. Opdat uit zou komen wat het geloof aan God heeft!

De rijke jongeling kreeg ook een zware opdracht. 'Verkoop alles dat gij hebt en geef het de armen en volg Mij'. Dan komt er bij deze jongeman ook uit wat er in zit. Hij miste het zaligmakende en proefhoudende geloof. Hij ging bedroefd heen want hij had vele goederen.

2. *God beproeft het geloof door het uitstellen van de vervulling van de belofte.*

Abraham zou tot een groot volk worden. Maar de geboorte van de beloofde zoon bleef uit.

We kennen de geschiedenis. Abraham

en Sara dachten God een handje te moeten helpen in de vervulling van de belofte. Bij Hagar moest een zoon voor Abraham geboren worden.

Radicaal heeft God er een streep door getrokken om uiteindelijk, door het onmogelijke heen, de beloofde zoon uit Sara geboren te doen worden.

3. *God beproeft het geloof door wegen te gaan die regelrecht tegen de vervulling van de toezegging en de verwachting ingaan.*

David werd tot koning gezalfd, maar de weg naar de vervulling liep helemaal vast toen hij door Saul werd vervolgd en moest vrezen voor zijn leven. Jozef zou meerder zijn dan zijn broers maar werd als slaaf naar Egypte verkocht.

4. *God beproeft het geloof door Zich in de weg van Zijn voorzienigheid te gedragen als een tegenstander.*

In Zijn vrijmacht kan het gebeuren dat God niet alleen een kruis geeft om te dragen maar Zich daarbij zo verbergt dat we Hem niet meer zien. Denk aan wat Job zegt: 'Zie, ga ik voorwaarts, zo is Hij er niet, of achterwaarts, zo vernem ik Hem niet' (Job 23:8).

5. *God beproeft het geloof door het inhouden van gevoelige genade en troost.*

Geloof en gevoel zijn wel twee verschillende dingen. Toch gaan ze als broer en zus samen in het hart van Gods kinderen. Allen die de Heere lief hebben gekregen, zijn gesteld op het gevoelen van Zijn nabijheid, troost en genade. Het is daarom beproeving voor het geloof als de Heere het gevoelige en het nabij zijn van Zijn liefde en genade inhoudt. 'Daarom, ziet, Ik zal haar lokken, en zal haar voeren in de woestijn; en Ik zal naar haar hart spreken' (Hosea 2:13).

6. *God beproeft het geloof door het brengen in moeilijke omstandigheden en leiden langs onbekende wegen.*

We kunnen hierbij denken aan de wisselingen van het leven. De levensweg kan soms zo'n plotselinge en onverwachte bocht maken. Denk aan de titel van het bekende boek van Thomas Boston "Het kromme in het levenslot": 'Hij zit aan het roer der menselijke zaken en draait het naar de kant, die Hij wil'. 'Ik zal ze doen treden door de paden, die zij niet geweten hebben' (Jes. 42:16).

7. *God beproeft het geloof door indrukken van Zijn toorn te geven in het hart.*

Het gebeurt dat de Heere veel licht en leven geeft in het hart, maar dan plot-

Blinden

seling een verandering doet ervaren. Indrukken van Gods heilige afkeer tegen de zonde verstoren de vrede van het hart. We zien bij onszelf zoveel geestelijke onvruchtbaarheid, onheiligheid dat we onszelf moeten mishagen, onszelf Gods toorn en gramschap waardig keuren. Het zijn dikwijls ook tijden dat de tegenstanders zich laten horen in het hart: 'Velen zeggen van mijn ziel: Hij heeft geen heil bij God. Sela' (Ps. 3:3).

8. *God beproeft het geloof als Hij wel doof lijkt te zijn voor het roepen, zuchten om hulp en genade.*

Dit is geen kleine beproeving. De Heere heeft in Zijn Woord beloofd dat Hij de Hoorder van de gebeden is, dat Hij het geroep van ellendigen hoort. Het staat er zo duidelijk: 'Die bidt, die ontvangt'. En dan te kloppen en niet opengegaan te worden, te roepen en geen antwoord te krijgen, dat doet vrezen het ware roepen en zoeken te missen. Of dat het tevergeefs is om God te zoeken. Dan zeggen we met David: 'Ik ben moede van mijn zuchten' (Ps. 6:7). Moeilijk is het wanneer we als Paulus om zaken hebben gebeden, hebben geworsteld en onze smeking wordt geweigerd. 'Hierover heb ik den Heere driemaal gebeden, opdat hij van mij zou wijken' (2 Kor. 12:8).

9. *God kan ook andere mensen gebruiken in de beproeving van het geloof.*

Indien het mogelijk was, zouden de mensen door dwalingen, verdachtmakingen, wereldse begeerlijkheden, de uitverkorenen zelfs kunnen verleiden. Denk aan de vrouw van Potifar. Of de listen van Balak en Bileam.

Denk ook aan bedreiging en vervolging. Mozes had de versmaadheid en de verdrukking liever dan de schatten van Egypte. Hij toont daarin een proefhoudend geloof. Paulus waarschuwt Timotheüs voor mensenvrees als een vreesachtigheid die niet uit God is en roept hem op zich niet te schamen voor Gods getuigenis.

Tijden van vervolging, haat en tegenstand zijn ook beproevingen van het geloof.

De vurige oven was voor de vrienden van Daniel een zware beproeving. Velen die de Heere vrezden, beven van binnen als ze denken aan vervolging, pijnigingen, martelaarschap. Zou mijn geloof de vuurproef kunnen doorstaan?

(wordt vervolgd)

'En ik zal de blinden leiden door den weg, dien zij niet geweten hebben.'

Jesaja 42:16

De ziekten in het natuurlijke leven zijn in de Bijbel vaak een beeld van de geestelijke kwalen. De Heere Jezus heeft tijdens Zijn omwandeling op aarde vele lichamelijke kwalen willen genezen om geestelijk onderwijs te geven. Aan Johannes werd geboodschap: 'De blinden worden ziende en de kreupelen wandelen, de melaatsen worden gereinigd en de doven horen, de doden worden opgewekt en den armen wordt het Evangelie verkondigd'.

De geestelijke kwaal die hier genoemd wordt, is de blindheid. Een blinde mist het licht in zijn ogen. Hij weet de weg niet en moet bij de hand geleid worden. Dit beeld mogen we op ons allen betrekken. Van nature zijn we geestelijk blind. We wandelen in geestelijke duisternis. Het is altoos nacht. Als er geen wonder gebeurt, volgt straks de buitenste duisternis. Maar geldt de naam 'blinden' dan ook van Gods kinderen? Het zou in deze rubriek immers alleen over de namen van Gods kinderen gaan. Het verbaast u misschien dat 'de blinden' daarin ook een plaatsje krijgen.

Het opmerkelijke is dat een natuurlijk mens helemaal niet beseft blind te zijn. Zo vroegen eenmaal de Joden: 'Zijn wij dan ook blind?' Zij konden zich dat totaal niet voorstellen. Ze dachten juist zo scherp geestelijk te kunnen onderscheiden. Maar wat een godsdienstig mens niet beseft, dat leven Gods kinderen in. Zij worden aan hun blindheid ontdekt. Christus streek slijk aan de ogen der blindgeborene om zijn toestand onhoudbaar te maken. Zij worden als Barthimeüs, die het uitriep: 'Gij Zone Davids, ontferm U mijner'.

Zoals een blinde leiding behoeft, zo kan Gods kind de weg in eigen kracht nooit gaan. Niets is zo zwaar als geestelijke duisternis. Maar de Heere belooft hier: 'Ik zal de duisternis voor hun aangezicht ten licht maken'.

Onze tekst maakt deel uit van een profetie waarin de verlossing van Juda wordt voorzegd. Dit beeld heeft dus betrekking op de wederkeer uit de Babylonische ballingschap. Zo ziet ook de profeet Jeremia hen wederkomen: 'Onder hen zullen zijn blinden en lammen, zwangeren en barenden tezamen'. Het is een veelzijdig gezelschap dat de HEERE deed wederkeren.

Deze wederkeer is een beeld van de geestelijke verlossing. Velen weten het allemaal zo goed hoe de verlossing zal gaan. Zij hebben met Christen uit de Christenreis nog nooit gezocht naar het poortje. Maar Gods kinderen moeten als blinden worden geleid. Zij weten de weg niet en zij kennen de paden niet.

Jezus Christus is de Weg. Maar wat is deze Weg verborgen voor een blinde ziel. Zijn leidingen zijn de paden. Wat zijn deze paden onbekend voor een tastende zondaar. De troost ligt alleen in de woorden 'Ik zal'. Het is een verbondsbelofte waarin al deze blinden zullen delen. Christus is niet alleen de Weg, Hij is tegelijk ook de Dienstknecht, Die van Zijn Vader de opdracht kreeg: 'Ga haastelijk uit in de straten en wijken der stad, en breng de armen en verminkten en kreupelen en blinden hier in'. Daarom zal Zijn huis vol worden.

Marknesse

Van de vier Gereformeerde Gemeenten in de provincie Flevoland heeft Marknesse de oudste papieren. Het ontstaan ervan gaat terug tot de jaren veertig van de vorige eeuw, als de Noordoostpolder in cultuur wordt gebracht.

Omdat er de eerste jaren geen eigen kerken zijn, zetten de pioniers zich in Genemuiden, Kampen en Lemmer onder het Woord. Een fietstocht van twintig kilometer enkele reis hebben zij daar graag voor over.

Vanaf 1948 worden er op verschillende boerderijen leesdiensten gehouden. Deze samenkomsten hebben echter geen ambtelijk karakter. In november 1948 is het ds. A. Verhagen, die als eerste predikant van de Gereformeerde Gemeenten in de 'nieuwe polder' voorgaat. Als plaats van samenkomst fungeert de kantine van "Kamp Marknesse". Vanaf die tijd worden er 's zondags twee leesdiensten gehouden. De diensten in het kamp mogen echter niet langer duren dan vijf kwartier, omdat er dan weer een andere kerkelijke groepering op de stoep staat.

In 1949 wordt het 'leesgezelschap' in Marknesse als afdeling bij Genemuiden ondergebracht en op 31 mei 1951 vindt de instituering tot zelfstandige gemeente plaats. In hetzelfde jaar wordt er begonnen met de bouw van een kerk. Omdat men als zelfstandige gemeente in aanmerking komt voor een bijdrage van het Rijk, blijven de kosten voor de kerkelijke gemeente beperkt tot 'slechts' zestigduizend gulden.

Geld om kerken aan te schaffen, is er de eerste jaren niet. Voorlopig moet men zich dan ook tevreden stel-

len met een aantal oude stoelen uit Genemuiden. Op 4 september 1952 neemt ds. J.W. Kersten het nieuwe kerkgebouw in gebruik.

De ouderlingen H. Sleurink en B. Versprille hebben 'de oudjes' nog goed gekend. Sleurink heeft ook nog een aantal jaren met hen gediend. 'Ze hebben ons veel nagelaten. Allereerst wel de waarheid, dat zalig worden een eenzijdig Godswerk is, waar niets van de mens bij kan en ook niets bij hoeft. Dat hebben ze altijd benadrukt. Daarnaast hebben ze ons geleerd om in de praktijk van het kerkelijke leven vooral behoudend te werken'.

Hoewel het ledental tot in het begin van de jaren tachtig meer dan 100 bedroeg, schommelt het nu al enkele decennia rond de 85. Volgens Versprille is dat vooral te danken aan de groei van binnenuit. 'Vooral de laatste tien jaar zijn er nogal wat kinderen geboren. Het vertrek van verschillende gezinnen kon daarmee worden opgevangen. Bovendien blijft een deel van de jongeren hier gelukkig wonen'.

De opkomst tijdens de zondagsdiensten is goed. Sleurink: 'Iedereen die er kan zijn, is er in principe ook. Vooral sinds we 's morgens kinderopas hebben geregeld, bedraagt het aantal kerkgangers meestal iets meer dan vijftig. Daarnaast weten ook vakantie-gangers ons te vinden en hebben we ieder jaar een groep gehandicapten in ons midden'.

Hoewel het nogal eens leesdienst is, wil Sleurink over de preekvoorziening beslist niet klagen. 'De predikanten en studenten weten ons gelukkig goed te vinden, ook zij die wat verder weg wonen. Laatst zei een van hen nog: 'Het was de reis alleszins waard.' Hij ging verblijd naar huis. Dat strekt wel eens tot verwondering'.

Versprille: 'Meermalen mogen we ook horen dat ze hier hun woorden nog kwijt kunnen, dat er nog afnemers onder hun gehoor zitten. Daar ben je dan heel blij mee'.

Tot op dit moment kan er met twee ouderlingen en twee diakenen goed in de ambten worden voorzien. Versprille: 'In een kleine gemeente als de onze is het stellen van kandidaten

Van de 157 gemeenten die ons kerkverband telt, zijn er 21 met minder dan honderd leden en doopleden. Sommige gemeenten zijn altijd klein geweest; andere gemeenten hebben vooral de laatste jaren te maken met een daling van het ledental, met alle gevolgen van dien. In tien afleveringen gaan we op bezoek bij kleine gemeenten. Dit keer: Marknesse.

natuurlijk niet zo eenvoudig, maar in een grotere gemeente zal dat ook niet altijd de gemakkelijkste kerkenraadsvergadering zijn. In de afgelopen jaren hebben er best wat verschuivingen binnen de kerkenraad plaatsgevonden, maar tot nu toe heeft de Heere er altijd in willen voorzien, heeft Hij harten willen neigen'.

Het 'gewone' catechetisch onderwijs wordt door beide ouderlingen verzorgd. Sleurink: 'In een ver verleden namen de classispredikanten dat voor hun rekening, maar de laatste decennia rust die taak op onze schouders. Het zijn maar kleine groepjes, maar dat heeft ook zijn aantrekkelijke kanten'. Voor de belijdeniscatechisatie wordt er altijd een beroep gedaan op de consulent.

Het verenigingswerk in de gemeente is beperkt. Versprille: 'Momenteel hebben we een goed functionerende jeugdvereniging. Naast de 'gewone' activiteiten folderen zij in het dorp, organiseren zij de jaarlijkse kerstmiddag en bezoeken zij de ouderen in de gemeente. Dat werkt echt samenbindend. Daarnaast proberen we als kerkenraad ieder jaar een gemeentevening te organiseren. Overigens doen we nooit tevergeefs een beroep op de leden als er iets aan het kerkgebouw moet gebeuren. Wat dat betreft, vormen we een hechte gemeenschap en verstaan de leden hun verantwoordelijkheid'.

Zending en evangelisatie hebben eveneens de aandacht van de kerkenraad. Versprille: 'Eén keer per drie maanden mogen we in het plaatselijke bejaardenhuis een meditatie verzorgen. Dat lijkt weinig, maar we

zijn blij dat die mogelijkheid ons geboden wordt. Uit allerlei kerken zitten er dan mensen onder ons gehoor. De reacties zijn vaak verrassend. Veelal horen we: 'Zo hoorden we het vroeger ook'. Of: 'Bedankt voor je aangename woorden'. Zulke opmerkingen vormen wel eens een brug om in contact te treden'.

Hoewel de gemeente vanwege de grote offervaardigheid geen financiële zorgen kent, moeten de uitgaven wel in de gaten worden gehouden. Sleurink: 'We kunnen goed aan onze verplichtingen voldoen, maar de landelijke afdrachten geven ons wel eens zorgen. Wat dat betreft zou het fijn zijn als de kleine gemeenten wat meer zouden worden ontzien'.

Als het over de vrucht op het gesproken of gelezen Woord gaat, zijn beide kerkenraadsleden voorzichtig. Versprille: 'In het begin van je ambtelijke loopbaan hoop je dat je direct vrucht ziet op je arbeid. Maar van lieverlee leer je dat wel aan de Heere over te laten. Werp uw brood uit op het water,

want gij zult het vinden na vele dagen. Daar moeten we het mee doen'.

Sleurink: 'In het begin heb ik wel eens gedacht dat ik mensen kon bekeren. Maar dat heeft de Heere me wel afgeleerd, want dan zou ik met de eer gaan strijken. Dat neemt echter niet weg

'Het voortbestaan van de gemeente is niet onze grootste zorg. Dat moeten we maar aan de Heere overlaten.'

dat we ernaar uitzien of we nog eens een arme zondaar in de gemeente tegenkomen, iemand die het niet meer weet. Temidden van alle omstandigheden en alles wat zich op kerkelijk gebied afspeelt, mogen we toch wel eens geloven dat er nog wat onder de kluiten verborgen ligt. Op Zijn tijd zal de Heere het Woord waarmaken,

waarmee ds. Kersten ons kerkje in gebruik nam: 'Niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden, zegt de HEERE der heirscharen'.

Hoewel de toekomst van de gemeente wel eens onderwerp van gesprek is, houdt hen dat niet zozeer bezig. Versprille: 'Natuurlijk hebben we onze zorgen als er weer een gezin vertrekt, maar we moeten ook niet teveel op mensen vertrouwen. Toen ik het ambt mocht aanvaarden, heeft Jesaja 43 me heel veel te zeggen gehad. In dat hoofdstuk belooft de Heere dat Hij voor Zijn eigen werk zal zorgen, dat Hij Zijn werk in stand houdt. Middelijkerwijs kan Hij daar ook de eenvoudige leesdiensten voor gebruiken'.

Sleurink: 'Het voortbestaan van de gemeente is niet onze grootste zorg. Dat moeten we maar aan de Heere overlaten. Met ons voorgelicht ben ik ervan overtuigd dat de Heere Zijn Kerk in stand houdt, in welke vorm dan ook! Maar wat ons meer bezet, is de druk die er op de waarheid ligt,

Even maar.....

Het morgengebed

Bij navraag onder catechisanten blijkt over het algemeen dat jongeren vrij trouw 's avonds voor het slapen gaan de knieën buigen en hun persoonlijk gebed voor de Heere doen. Dit avondgebed blijkt bij het opgroeien een ijkpunt voor de betrokkenheid bij de dienst des Heeren. Daar mogen we best wel eens wat meer aandacht aan besteden met elkaar. Door er als ouder eens naar te vragen, niet uit wantrouwen, maar in liefde, tijd en wijze wetend. Maar ook als ambtsdrager tijdens het huisbezoek. In het persoonlijk aanspreken van de jongelui. Om mogelijk vervolgens het gesprek op de inhoud van het avondgebed te brengen. Dan hebben we het dus over het avondgebed, zoals dat van jongs af geleerd is. Als

laatste 'handeling' van elke dag. We zullen het nu verder niet over het avondgebed hebben.

Want bij navraag onder catechisanten blijkt nog iets anders. Het *morgengebed* wordt veel minder gedaan dan het avondgebed. Om niet te zeggen zorgwekkend weinig.

Er zijn daarvoor verschillende oorzaken. Over één oorzaak willen we het nu hebben. Later misschien nog wel over andere achterliggende redenen. Want bij doorvragen blijkt dan als oorzaak nogal eens dat men dat van jongsaf aan niet geleerd heeft. Men is het kennelijk helemaal niet gewend. Men weet niet wat het is... Deze goede gewoonte - niet meer en niet minder - is gewoon niet bijgebracht. Waar we uit moeten afleiden, dat de ouders het blijkbaar zelf ook niet doen. Moeten we dat hier echt uit afleiden? En dat terwijl de Heere toch zegt: 'Maar zoekt *eerst* het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid, en al deze dingen zullen

u toegeworpen worden' (Matth. 6:33). Zoek het Koninkrijk van God als eerste op elke *dag*. Zoek dat als eerste in je *leven*, zeker in je jonge jaren. Natuurlijk, de tijd aan het begin van de dag is beperkt. Het leven is allemaal gejaagd en gehaast, vooral 's morgens. Maar wanneer God niet aan het begin staat van elke dag, hoe denkt u dan dat het verder gaat die dag? Zouden wij en onze kinderen er dan niet nu nog mee beginnen: elke morgen vragen om bewaring, hulp en bekering. Want het morgengebed hoeft niet lang te zijn... Maar de waarde ervan in het dagelijks leven van jong en oud is met geen pen te beschrijven. 'Des morgens, HEERE, zult Gij mijn stem horen; des morgens zal ik mij tot U schikken en wacht houden (Psalm 5:4)'. Kom, als u het niet deed tot nu toe, begin er vandaag mee en leer het uw kinderen. Opdat zij het weer hun kinderen leren. Dat we dit niet zouden kwijt raken. Want dan verliezen we meer dan vorm...

op het leven dat naar de godzaligheid is. Nu we in ons kerkelijk leven alles tot in de puntjes hebben georganiseerd, ben ik wel eens bang, dat het ware kerk-zijn op de achtergrond is geraakt. We zijn zo in het uitwendige opgegaan en wordt er zo weinig meer van het vreemdelingschap op aarde gevonden. Dat tere leven zijn we zo kwijtgeraakt. Een van onze ouden zei wel eens: 'Wij nemen het niet

zo nauw, maar het komt wel nauw!' In Marknesse hebben we maar een eenvoudig kerkje en vergeleken met andere gemeenten misschien maar een klein groepje mensen, maar als de Heere er nog eens in meekomt en wil afdalen, is er geen beter plekje te vinden.'

Krabbendijke,

J.P. Sinke

in de boot en niet in de oceaan. Zo, ja, geweldiger is de ervaring der ziel, die wordt afgesneden van de oorden des levens. In het verderf, rechtvaardig..., maar neen, zij viel in de ark des behouds. Immanuël heeft ons opgevangen, en toen de Rechter Zijn vonnis had uitgesproken ... was er werk voor Jezus. Zie, dat was eeuwige liefde, maar wij wisten het niet!'

5

De ziekentroost en troost voor zieken

Zekerheid des geloofs

Als het gaat over het stuk der verlossing, dan wordt in de Ziekentroost Jezus aangewezen als de enige Middelaar. 'Hij is de waarachtige Middelaar, Die tussen God en ons staat, om onze Voorspraak te wezen tegen al onze beschuldigers; want er is één Middelaar Gods en der mensen, te weten de Mens Christus Jezus.'

Heel teer wordt dan gesproken over het wonder van de vergeving der zonden, van de rechtvaardigmaking en van de voorbede van Christus. Het loopt erop uit dat Van Hille zegt: 'Dit nu zekerlijk wetende, dat wij door Christus met God verzoend zijn, zo behoren wij (volgens Gods Woord) een volkomen begeerte te hebben, om ontslagen te zijn van dit sterfelijk lichaam, waardoor wij moeten komen tot de heerlijke erfenis van alle kinderen Gods'. Hier spreekt de zekerheid van het geloof.

Wat is er op het ziekbed juist behoefte aan zekerheid. Als de ene na de andere behandeling mislukt, als het ene na het andere medicijn niet aanslaat, dan kunnen we daar zo verschrikkelijk onzeker door worden. Wat is het een teleurstelling als de arts ons niet gerust kan stellen en ons niet garanderen kan, dat er genezing zal volgen. In een periode, waarin alle zekerheden ons ontvallen, hebben we behoefte aan houvast. Gebrek aan zekerheid maakt een periode van ernstige ziekte tot een periode van diepe crisis. Wat kan het geloof in zo'n periode wankelen. 'Is het allemaal wel waar geweest in mijn leven? Heb ik me

niets aangepraat? Ken ik het ware geloof wel?' Dan verliezen we de grond uit vroegere bevindingen, dan is er geen zicht op de beloften, dan lijkt de poort van de hoop voorgoed dicht. We lijken dan op een moegestreden, fladderend duifje boven de kokende golven. Wat kan het dan bang zijn op het ziekbed. De ondergang voor ogen. Bedreigd door de Wet. Aangeklaagd door het geweten. Aangevochten door satan. Geen uitzicht op Gods genade, omdat Hij Zich als het ware verbergt achter Zijn heilig recht. Als dan de zonden van je leven terugkomen en je door alles wordt aangeklaagd, wie zal dan voor de Heilige en Rechtvaardige kunnen bestaan?

Toch wil de Heere vaak in een dergelijke weg doorwerken in het leven van Zijn kind. Ik citeer Ds. I. Kievit: 'Zie, daar fladdert de duif, verlamd, verstijfd, machteloos..., nog één ogenblik en zij is verzwolgen in de golven. Maar..., zie de reddingsboot die zij niet zag, was onder haar..., en zij viel

Houvast buiten de zondaar

Wat een wonder als het ziekbed zo gebruikt wordt om, temidden van alle onzekerheden, houvast te krijgen in God door Christus. Ik was uitgeteerd, maar Hij zag op mij neder. Met alle klem wijst de Ziekentroost de zieke op dat houvast in Christus. Er zijn ziekbedden, waar een rijk getuigenis gehoord wordt vanuit die vaste zekerheid. Dan verliest de dood zijn

Wat een wonder als het ziekbed zo gebruikt wordt om, temidden van alle onzekerheden, houvast te krijgen in God door Christus.

verschrikking. Dan wordt het waar: 'Door Zijn bloed heeft Christus vrede gemaakt tussen de heilige God en mij, de schuldige zondaar. Hij heeft voor mij de toegang geopend tot Gods Vaderhart. Nu is Christus mijn vrede. Nu hoef ik niets meer te vrezen. Nu kan niets mij meer scheiden van de liefde van God in Christus, ook de dood niet'.

Toen Guido de Bres werd weggeleid naar het schavot, sprak hij tot zijn medegevangenen: 'Ik ben heden genodigd tot de bruiloft van de Zoon van God'. Nog hoor ik dat uitgemergelde kind van God op zijn sterfbed

tot mij zeggen: 'Dominee, als ik aan de dood denk, dan denk ik: Dood, kom me maar gauw halen, want dan ben ik eeuwig bij Christus'.

Het derde stuk

In de Ziekentroost wordt tenslotte ook licht geworpen op de *eeuwige dankbaarheid*. De hemel is toch niet anders dan de voltooiing van het stuk der dankbaarheid. Hier in dit leven werd het een onuitsprekelijk verlangen voor Gods kinderen om de Heere naar waarde de dank toe te brengen voor het wonder van Zijn verlossing. En hier blijft het de droefheid, dat ik maar niet dankbaar kan zijn, zoals Hij het waardig is. Dat ontsteekt het verlangen om volmaakt dankbaar te mogen zijn. Die volmaakte dankbaarheid is voor de heerlijkheid bestemd.

In de gelovigen woont geen goed, dat wordt hun grote last. Nu kan ik maar niet beantwoorden aan het doel van mijn Schepper, hoezeer dat ook mijn verlangen geworden is. Maar straks zal ik voorgoed bevrijd zijn van de zonde. Een Engelse godgeleerde zei eens: 'Heere, straks zal ik het eeuwig goed met U maken'.

Ik heb bij ziekbedden gestaan, waar een heerlijk getuigenis klonk van dat verlangen. 'Wanneer komt die dag, dat ik bij U mag wezen, en zien Uw aanschijn geprezen'. Hoe rijk wordt in de Ziekentroost dat verlangen onder woorden gebracht. 'Want wij weten dat, zo ons aardse huis dezes tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, dat eeuwig in de hemelen is. En wij verlangen daarmee overkleed te worden. En wij hebben altijd goede moed, en weten dat wij, inwonende in het lichaam, uitwonen van de Heere. Daarom hebben wij meer behagen om uit het lichaam uit te wonen, en bij de Heere in te wonen'.

Wie zou daar niet naar verlangen, zegt Van Hille. En hij wijst er dan op hoezeer de heilige mannen Gods daarnaar hebben verlangd. Op indrukwekkende wijze tekent de Ziekentroost dan de eeuwigheid heerlijkheid.

Strijd en verlossing

Het is waar dat Gods kinderen op hun ziekbed en hun sterfbed een zware strijd kunnen hebben met de dood. Want de dood blijft voor hen de laatste vijand. Calvijn spreekt daar ook over in zijn *Institutie*. Maar hij wijst daar ook boven uit. Het is goed te begrijpen dat wij de dood niet willen, zegt hij. Maar zou er in de christen niet een licht der vertroosting moeten

branden waardoor hij deze vrees voor de dood overwint? Te gaan naar het vaderland, is dat geen troost?

Calvijn houdt een gewillig en blijmoedig sterven zelfs voor een kenmerk van de ware christenen (Inst.III,9,5). Luther sprak niet anders. In zijn *Kurze Form der zehn Gebote* (1520) legt hij zijn catechisanten het volgende gebed op de lippen: 'Red ons uit dit zondige en gevaarvolle leven; leer ons het toekomstige leven te begeren; geef dat wij dit aardse leven niet langer liefhebben en aanhangen, opdat aldus Uw Koninkrijk kome in ons en in alle dingen'. De dood brengt, zo zegt Luther, voor de christen de ware

verlossing: Gods Koninkrijk wordt dan in hem voltooid. Luther zelf heeft heel zijn leven gebeden om een goed en zalig stervensuur en de Heere heeft dat gebed verhoord. In de Ziekentroost spreekt Van Hille helemaal in de lijn van Luther en Calvijn. Er is zelfs een krasse uitspraak van Luther: 'Wie de dood vreest en niet sterven wil, is nog niet voldoende christen'. Sterven al Gods kinderen dan even ruim? Nee, maar laten we bedenken, dat een nauw leven, een ruim sterven geeft.

(wordt vervolgd)

Zeist, ds. J.J. van Eckeveld

2

'Zie, éér ge tot de beslissing overgaat...'

De naoorlogse emigratie naar Canada

Hoe werd in de verschillende gereformeerde denominaties over de naoorlogse emigratie naar Canada geoordeeld? Dr. E. Koops onderzocht tal van bronnen om in zijn proefschrift een antwoord op die vraag te kunnen formuleren.

De gereformeerde predikant H.W. Kroeze liet in zijn kerkblad 'in gespierd neocalvinistisch jargon' weten dat het hem tegenviel dat in 1952 slechts zeventien van zijn gemeenteleden waren geëmigreerd: 'Vervult de aarde! (...) Het verdient alleen maar aanmoediging dat méér flinke, stoere Calvinisten uit onze gemeenschap zich losmaken om te emigreren.'

Zó werd er in de Gereformeerde Gemeenten niet op de trompet geblazen, maar daarmee is nog niet gezegd dat emigratie algemeen negatief beoordeeld werd, zoals Koops stelt. Wel werd gewaarschuwd tegen onbezonnen stappen, tegen het opgaan in het hier en nu, en tegen het wegzwerfen bij de waarheid vandaan.

Het emigrantenbestaan werd gekenmerkt door gemis van familie, keihard werken, een krappe beurs (vaak jarenlang), kerkelijk leven dat van de grond af moest worden opgebouwd, en een onderwijssituatie waarin op het stichten van eigen scholen geen zicht bestond. Werd vooruitkomen in de wereld niet te veel het een en al?

Ambtsdragers wezen op het diepingrijpende van het doorsnijden of oprekken van de band met familie, kerk en vaderland. 'Zie, éér ge tot de beslissing overgaat, de ernst van deze dingen...'

Soms leken publicisten emigratie eerder af te remmen dan aan te moedigen. Dat zal uit de praktijk voortgekomen zijn: er waren emigranten die té hooggestemde verwachtingen hadden of zich te weinig afvroegen wat hun toekomst, ook in kerkelijk opzicht, zou zijn.

Voorop moet staan 'dat we bij de waarheid blijven', schreef ds. C. Hegeman. 'Veel emigranten vergeten dat. Het wordt een race voor dollars. Dat is vreselijk.'

Ambtsdragers

De drie predikanten uit de Verenigde Staten –naast ds. Hegeman waren dat ds. W.C. Lamain en ds. J. van Zweden– hebben de opbouw van een stabiel kerkelijk leven door de nieuwe emigranten gestimuleerd. De predikanten vroegen zich bezorgd af of er mannen zouden zijn die als kerkenraadslid konden dienen. Ervaring ontbrak in elk geval grotendeels, doordat er nauwelijks ambtsdragers emigreerden: in de jaren 1947-1954 wel vier predikanten en een kandidaat, maar verder is

het uit die periode alleen bekend van één oud-ouderling en vier diakenen.

Geen algehele principieel-afwijzende houding, wel beduchtheid. Daarmee verschillen de Gereformeerde Gemeenten toch wel van bijvoorbeeld de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt), waar duidelijker anti-geluiden klonken. Hoofdredacteur P. Jongeling van het *Gereformeerd Gezinsblad* (het latere *Nederlands Dagblad*) noemde het vertrek van leden naar het buitenland een 'verdrietige geschiedenis,' omdat 'op deze wijze zo velen voor ons land, onze taal en onze cultuur verloren gaan.'

Voorop moet staan 'dat we bij de waarheid blijven', schreef ds. C. Hegeman. 'Veel emigranten vergeten dat.

Fundamenteler was het bezwaar van ds. G. Janssen: 'Wie emigreert naar Canada, mag wel bedenken dat hij met de zijnen terecht komt in een land waar de vreze des Heeren niet de toon aangeeft en ook in vroeger jaren niet heeft gedaan. Het leven draagt daar het stempel van dollar en genot'. Bovendien vreesden de pas ontstane vrijgemaakte kerken dat gemeenteleden na hun emigratie zouden terugkeren naar de Gereformeerde Kerken.

Ledeboeriaans of kruisgezind

Ook enkele andere conclusies die dr. Koops uit zijn onderzoek naar de Gereformeerde Gemeenten trekt, zijn niet helemaal terecht. De verschillende houding tegenover emigratie zou bijvoorbeeld te verklaren zijn uit de ledeboeriaanse of kruisgezinde afkomst van de gemeenteleden. 'Vooral degenen die uit de ledeboeriaanse traditie stamden wantrouwden de menselijke activiteit'.

Het gaat ook te ver om te stellen dat de Gereformeerde Gemeenten tot de Tweede Wereldoorlog hun energie richtten 'op de ineensmelting van beide tradities'. Wel vroeg de opbouw en ordening van het kerkelijk leven de aandacht, maar een dergelijke beschrijving suggereert te veel dat er forse verschillen bestonden tussen de twee kerkverbanden die in 1907 samenvloeiden in de Gereformeerde Gemeenten.

Geen groepsemigratie

De veronderstelling dat kerkelijk in-

dependentisme de samenwerking tussen plaatselijke gemeenten in Nederland op emigratierrein heeft bemoeilijkt en 'de vorming van lokale en regionale subafdelingen van de Synodale Commissie voor de Emigratie naar Canada' heeft gefrustreerd, roept eveneens tegenspraak op. Koops bekijkt het werk van deze commissie mogelijk wat te veel door de bril van de grotere kerken en emigratiecentrales. In werkelijkheid was in de Gereformeerde Gemeenten sprake van een kleine commissie met één, korte tijd twee voorlichters. De bekendste van hen, J. Fraanje, had het hele land als werkterrein.

De promovendus constateert terecht dat emigratie binnen de Gereformeerde Gemeenten een besluit was dat een individu, gezin of soms een deel van een familie zelfstandig nam. Van groepsemigratie was geen sprake, en daarom was er nauwelijks aanleiding tot de vorming van plaatselijke afdelingen van de synodale commissie.

Synodale commissie

Enkele kleine onvolkomenheden: de Gereformeerde Gemeenten telden in 1947 niet circa 100.000, maar zo'n 57.500 belijdende leden en doopleden. Ds. C. Hegeman stond in 1950

niet in Genemuiden, maar schreef zijn adviezen vanuit Amerika. Hij werd ook niet pas predikant toen hij al tien jaar in Amerika woonde, en behoorde evenmin tot de eerste leden van de Synodale Commissie voor de Emigratie.

Die commissie werd 'onder de drang der omstandigheden gevormd,' nog voordat een synode daartoe had besloten. Alleen al tot de synode van 1953 verleende de commissie aan 593 emigranten volledige en aan 161 mensen gedeeltelijke steun. Er moesten er ook geweest zijn die met hulp van andere organisaties vertrokken. Dr. Koops schat het aantal emigranten uit de (Oud) Gereformeerde Gemeenten in de jaren 1949-1953 dan ook op 830.

(slot volgt)

Scherpenzeel,

L. Vogelaar

N.a.v. "De dynamiek van een emigratiecultuur – De emigratie van gereformeerden, hervormden en katholieken naar Noord-Amerika in vergelijkend perspectief (1947-1963)," door Enne Koops; uitg. Verloren, Hilversum; 416 blz.; prijs € 39.

BOEKENNIEUWS

"Verwachting. Voor aanstaande en jonge ouders", samengesteld door J. Kranendonk-Gijssen; uitg. De Banier, Apeldoorn; ISBN 978 90 336 0835 3; 74 blz.; € 10,90.

Opvoeden..., één van de mooiste en tegelijk onmogelijkste taken die het de Heere behaagt een mens op te leggen. Daar kunnen we niet genoeg van doordrongen zijn. Dat geldt zeker ook vanaf het prilste begin wanneer de huwelijkszegen ontvangen wordt. Wat kunnen er veel vragen leven in het hart van aanstaande en jonge ouders. Daarom is het zo zinvol een geschenkbokje als dit aan te reiken als (groot)ouders. Om te luisteren naar stemmen uit het verleden, die –bij alle veranderingen– toch wezenlijk met dezelfde vragen worstelden, maar

die daar zo helder vanuit de Heilige Schrift antwoord op gaven.

Bij de samenstelling van dit boekje is gebruik gemaakt van werken van puriteinen en van predikanten uit de Nadere Reformatie. De bronnen staan vermeld op bladzijde 74. We noemen enkele 'ouden' die aan het woord gelaten worden: Bunyan, Fruytier, Henry, Koelman en Watson. Het gaat om kernachtige, zorgvuldig gekozen stukjes., onder thema's zoals: Op U geworpen, Door middel van ouders, Aan God opgedragen, Een goed voorbeeld en Laat de kinderkens tot Mij komen. Het is verleidelijk om te citeren. Toch maar enkele woorden van Luther: 'Niemand behoorde vader te worden dan vóórdat hij zelf geleerd had zijn kinderen de geboden van God en het Evangelie te prediken, om hen op te voeden tot vrome

christenen. Hoevelen zijn er niet die een huwelijk beginnen terwijl ze ternauwernood het 'Onze Vader' kunnen bidden! Ze weten zelf niets en daarom kunnen zij hun kinderen ook niets prediken of leren. Terwijl men de kinderen behoorlijk zou moeten onderwijzen in de vreze Gods. Want wil de christenheid tot haar kracht komen, dan moet men met de kinderen beginnen... Ik wenste wel dat ouders met dit onderwijs zouden beginnen als

het kind nog in de wieg ligt'. Het 'Gebed van een vader', ook van Luther, moet u zelf maar lezen. Zouden kerkenraden niet kunnen overwegen om dit onderwijs voor te houden door dit boekje aan te reiken ter gelegenheid van de geboorte? Na het 'ambtelijk' kraambezoek: deze korte stukjes zelf laten lezen!

Klaaswaal,

ds. G.J. van Aalst

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK BEROEPEN

Te Barneveld-Centrum:

ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord;

Te Norwich (Canada): ds. J.M.D. de Heer

te Middelburg-Centrum;

Te Ridderkerk-Slikkerveer:

ds. B. van der Heiden te Alblasterdam;

Te Sheboygan (U.S.A.):

ds. G.M. de Leeuw te Ridderkerk;

Te Tholen: ds. L. Terlouw te Barendrecht.

In De Saambinder van 27 januari jl. is per abuis vermeld dat ds. B.J. van Boven is beroepen te Rotterdam-IJsselmonde.

■ EMERITAAT DS. C. NEELE

De classis Amsterdam heeft tijdens haar vergadering op 12 januari aan ds. C. Neele met ingang van 1 maart op de meest eervolle wijze emeritaat verleend. Wegens gezondheidsproblemen had ds. C. Neele reeds een deel van het pastorale werk aan de kerkenraad moeten overlaten, maar hij voelde zich thans genoodzaakt volledig emeritaat aan te vragen. Tijdens een kerkdienst op 1 maart hoopt hij afscheid te nemen van de gemeente Lisse. In het voorjaar zal hij met zijn gezin verhuizen naar de gemeente Poortugaal. Ds. C. Neele is 48 jaar. Hij heeft van 1999 tot 2004 de gemeente van Aagtekerke gediend en daarna de gemeente te Lisse.

C. Vonk Noordeggraaf,
scriba classis Amsterdam

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS GOES 13 JANUARI 2011 IN SIONKERK TE GOES

De consulent van de roepende kerk Nisse, ds. E. Hakvoort, heet alle afgevaardigden

en belangstellenden hartelijk welkom, in het bijzonder ds. G.J.N. Moens en ds. J. Schipper, die als deputaat art. 49 D.K.O aanwezig zijn in verband met de emeritaatsaanvraag van ds. M. Golverdingen. De tijdelijke preses opent de vergadering met het laten zingen van Psalm 108:1 en leest Johannes 1:29-43.

De volgende zaken worden gememooreerd:

Ouderling K. Kleppe van Kapelle was 25 jaar ambtsdrager;

Ouderling A. Aarnoutse van Rilland-Bath was 25 jaar ambtsdrager: 3 jaar diaken en 22 jaar ouderling.

Ouderling P.J. Francke van Waarde heeft na 15 jaar afscheid genomen, hij is 7 jaar diaken geweest en daarna 8 jaar ouderling;

Diaken J.E. Nieuwenhuijse van Waarde heeft afscheid genomen na 11 jaar diaken te zijn geweest;

Diaken B.P. Nieuwenhuijse van Yerseke heeft afscheid genomen na 23 jaar diaken te zijn geweest;

Diaken A. Murre van 's-Gravenpolder heeft afscheid genomen na 25 jaar diaken te zijn geweest.

Vervolgens gaat ds. Hakvoort voor in gebed.

Het openingswoord is naar aanleiding van Johannes 1:43a: *En hij leidde hem tot Jezus.*

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses: ds. C. van Krimpen; assessoren: ds. G. Hoogerland en ds. G.J. Baan; scriba: oud. S. Boogaard en quaestor: oud. L.J. Goud.

Eerst wordt de emeritaatsaanvraag van ds. M. Golverdingen behandeld. De preses constateert dat de stukken in orde zijn.

Namens de deputaten art. 49 D.K.O voert

ds. Schipper het woord. Hij sluit zich aan bij de conclusie van de preses dat alle stukken keurig in orde zijn, zodat het emeritaat verleend kan worden op grond van het bereiken van de leeftijd van 70 jaar.

Vanuit zijn verbondenheid met ds. Golverdingen voegt hij hem nog enkele hartelijke woorden toe. Beiden hebben in het onderwijs gediend en op landelijk niveau in het verleden de nodige contacten met elkaar gehad. Beiden hebben een grote belangstelling voor de kerkgeschiedenis. Beiden mochten ook dienen in het ambt van herder en leraar. Dat gaf een hartelijke en broederlijke band. Tenslotte wenst ds. Schipper ds. Golverdingen toe te mogen ervaren wat David zegt in Ps. 32:8: *Ik zal u onderwijzen, en u leren van de weg, dien gij gaan zult; Ik zal raad geven, Mijn oog zal op u zijn.* De grote Verbondsgod belooft hierin een zekere verbondsbelofte aan een ellendig mens, zoals David zich moest leren kennen, onderwijs. En onderwijs hebben we altijd nodig op onze levensweg, want de Heere leidt Zijn kinderen op een kruisweg. *Zo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf, en neme zijn kruis op en volge Mij.*

Vervolgens spreekt de preses ds. Golverdingen hartelijk toe. U hebt 32 jaar mogen dienen, en wat de waarde daarvan is, zal de eeuwigheid openbaren. De classis verleent u met ingang van 1 juni 2011 op de meest eervolle wijze emeritaat.

De preses geeft nu het woord aan ds. G.J. Baan van Kapelle, die een beroep naar de gemeente van Kalamazoo (USA) heeft aangenomen. Ds. Baan zegt dat hij nooit gedacht had een beroep naar overzee te moeten/mogen aannemen. Na 4½ jaar in Kapelle gestaan te hebben had hij de gedachte dat zijn werk nog niet af was. De Heere bepaalde hem erbij dat Zijn gedachten hoger waren. Toen het beroep kwam werd het gewicht van de gemeente dadelijk op zijn hart gelegd. Alles wat in hem was, verzette zich er tegen. Onder de schriftlezing in de kerk over Filippus en de kamerling kreeg hij de overtuiging dat het Gods weg was. De Heere loste de bezwaren op door hem te wijzen op Abraham, die in gehoorzaamheid uit zijn land vertrok naar een land dat hij niet kende. Toen bleef er geen andere weg over dan het beroep aan te nemen. Hij mag vrede op dit besluit ervaren.

Ds. Van Krimpen controleert de vereiste bescheiden; deze worden alle in orde bevonden. Vervolgens spreekt hij ds. Baan toe. De voertaal wordt nu Engels, maar dat de tale Kanaäns er toch maar in door mag klinken. Zoals ds. Kersten geleerd heeft, dat een verloren, doch uitverkoren zondaar terecht gebracht mag worden in

een weg van recht.

Op verzoek van de preses zingt de vergadering ds. Golverdingen en ds. Baan staande toe Ps.121:4, waarna aan ds. Golverdingen de emeritaatsverklaring wordt overhandigd en aan ds. Baan de acte van losmaking.

Tenslotte spreekt ds. Golverdingen nog enkele woorden. Deze avond weegt hem zwaar en raakt hem diep. Het is 32 jaar geleden dat hij voor de classis Gouda een proefpreek moest houden over de tekst: *Ik ben de Weg*. Hij zag erg tegen het examen en de proefpreek op. Maar in de morgen van die dag vertroostte de Heere hem met Ps. 32:8, dezelfde tekst die ds. Schipper hem toewenste. De Heere heeft de waarheid van dit woord in deze 32 jaar doen ervaren. Soms gaf de Heere onderwijs in wegen tegen vlees en bloed in. Ds. Golverdingen illustreert dat aan de hand van een voorbeeld met betrekking tot de tekstkeuze. Hij dankt de classis voor het vertrouwen. Met de liefde van het hart heeft hij al die jaren het Woord des Heeren mogen verkondigen, en hij mag dit nog blijven doen. Ds. Golverdingen eindigt met het woord van Paulus aan Timotheüs: *En ik dank Hem Die mij bekrachtigd heeft, namelijk Christus Jezus onzen Heere, dat Hij mij getrouw geacht heeft, mij in de bediening gesteld hebbend.*

De consulentenschappen worden als volgt verdeeld:

Ds. Hakvoort: Borssele, Kruiningen, Nisse, Waarde;

Ds. Hoogerland: Goes, Kamperland, Krabbendijke (1^e consulent), Rilland;

Ds. Van Krimpen: Hoedekenskerke, Krabbendijke (2^e consulent), Wolphaartsdijk;

Ds. Meeuse: 's-Gravenpolder, Kapelle, Kortgene, Nieuwdorp, Yerseke.

Als afgevaardigden naar de vergadering van de Particuliere Synode op donderdag 14 april 2011 worden bij acclamatie aangewezen de vier predikanten die in de classis overblijven: ds. E. Hakvoort, ds. G. Hoogerland, ds. C. van Krimpen en ds. C.J. Meeuse, met als secundi (in volgorde): ds. M. Golverdingen en ds. G.J. Baan. Ook worden als afgevaardigden gekozen de ouderlingen: J.A. Blik, S. Boogaard, L.J. Goud en S.M. Huissen; met als secundi (in volgorde): A. Witte, P. van Vijven, C. Hoogerland en J.M. Goud.

De Classicale Evangelisatie Commissie (CEC) deelt mee dat ze afscheid heeft genomen van de broeders L. Moerland en L.M. Slabbekoorn. In hun plaats stelt de CEC voor om te benoemen ouderling A.J. Fierloos te Goes en ouderling P. Velthove te 's-Gravenpolder. De classis gaat met deze voordracht akkoord. Verder zal de functie van voorzitter vacant worden in verband met het vertrek van ds. Baan. De CEC stelt de huidige secretaris, ouderling

P. van Vijven, voor als voorzitter. Ook met deze voordracht gaat de classis akkoord. In een ingezonden agendapunt vraagt de kerkenraad van Nieuwdorp hoe we moeten staan tegenover het feit dat er doopleden zijn die de gewone catechisaties elders volgen terwijl er soms geen melding van wordt gedaan aan de kerkenraad. Het gevolg is dat men het toezicht op deze doopleden, wat betreft het catechisatiebezoek, niet kan uitoefenen. De classis is van mening dat doopleden in eigen gemeente catechisatie behoren te volgen, tenzij er sprake is van verkering of verloving. In dat geval zijn die doopleden wel verplicht om toestemming te vragen aan de eigen kerkenraad en de catecheet waar ze catechisatie willen volgen. Het is ook nodig dat de kerkenraden onderling contact met elkaar opnemen om te zorgen dat er effectief toezicht kan zijn op het volgen van de catechisaties door onze doopleden.

Op verzoek van de preses eindigt ds. M. Golverdingen met het laten zingen van Psalm 27:7 en dankgebed.

S. Boogaard, scriba

■ VERSLAG INGEBRIJKNAME KERKGEBOUW OOLTGENSPLAAT

Op 21 januari 2011 was er een bijzondere kerkdienst ter gelegenheid van de ingebruikname van het aangepaste en uitgebreide kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente Ooltgensplaat. Voorzitter is ds. E. Bakker, de consulent.

De Schriftlezing is uit Psalm 27. In het inleidend woord wordt stilgestaan bij de Jacobsgestalte: *'Ik ben geringer dan al deze weldadigheden, en dan al deze trouw, die Gij aan Uw knecht gedaan hebt'* (Gen. 32:10). Zijn we er al klein onder geworden? Het is nodig dat we als een levende steen worden ingevoegd in dat geestelijke gebouw.

Het Woord wordt bediend naar aanleiding van Psalm 27:4. Het thema van de preek is: *'Een goede begeerte in Davids hart'*.

In de eerste gedachte gaat het over 'Het voorwerp van die begeerte'. David, de man naar Gods hart, heeft het niet altijd makkelijk gehad in zijn leven. In alle tegenspoed heeft hij geleerd dat God regeert en voor Zijn volk zorgt. Dat wekt liefde op in het hart van David en die liefde is gericht op God. David heeft een begeerte naar het huis des Heeren, om te verkeren in Zijn tegenwoordigheid. In Davids tijd was er een eenvoudige tent der samenkomst. Maar David noemt het

een huis des Heeren. Daar mocht David de Ark een plaats geven, daar werden de offers gebracht en daar woonde de Heere. Van nature is ons hart gericht op het aardse. Bij David is dat anders geworden. Als God een mens van geestelijk dood, in de wedergeboorte, geestelijk levend maakt, komt er een vragen naar de wil van God. Anders komen we wel naar Gods huis, maar dan is het uit sleur, gewoonte of gehoorzaamheid. Het zoeken dat God werkt, is volhardend en sterk. Ook het tijdgeloof kent een zoeken, maar dat is uiteindelijk niet vast en aanhoudend en niet gericht op God. David ziet niet op het uiterlijke, maar op Gods heiligheid, rechtvaardigheid en tegenwoordigheid. Kunt u daar van meespreken? Alles wijst ons heen naar Christus. David als koning, is jaloers op hen die daar mogen dienen. *'Al de dagen mijn levens'*, zegt David. Hoe is dat in ons leven? Of is er het verlangen naar de tenten der goddeloosheid? De liefde van God, werkt wederliefde tot God.

In de tweede gedachte gaat het over 'Het doel van die begeerte'. Want dan zegt David: *'Om de liefelijkheden des Heeren te aanschouwen, en te onderzoeken in Zijn tempel'*. Hij wist van de zonde die scheiding maakt en van geschonden deugden Gods. Dan is er geen bestaan voor God, maar wel een liefde tot die deugden Gods. Er wordt smart omgedragen over de zonde tegen God. Er wordt geleerd dat Gods ongenoegen rust op de zonde en op mij. Dan wordt die kloof, een levend Godsgemis, ingeleefd en komt er een schreeuw om herstelling (zondag 5, vr. 12): *'Is er dan nog enig Middel, waardoor we de welverdiende straf zouden kunnen ontgaan'*, want het is om eigen schuld, 'en wederom tot genade te komen?' In Gods huis mag David antwoord krijgen. Het is een liefelijke dienst waardoor de Messias met al Zijn weldaden wordt afgebeeld. Dan wijst alles op Christus en Zijn verlossingswerk. Want dat enige Offer, is genoegzaam voor de zonden van de gehele wereld. Niemand kan zeggen dat er niet genoeg genade zou zijn. De offerdienst waste de zonden niet af, maar het wees alles heen naar het alles reinigende bloed van het Lam.

Hebben wij die liefelijkheid des Heeren mogen aanschouwen, getoond in Zijn Evangelie? Gods huis wordt dan een werkplaats des Heiligen Geestes, waar de Heere Zichzelf openbaart. Zoekende zielen gaan zien, proeven en smaken. Als van mijn kant alle mogelijkheden zijn weggenomen om de hemelhoge schuld te kunnen betalen, dan wordt de Weg van Gods zijde geopenbaard. De dood

in Adam en het leven in Christus. Het Woord gaat postvatten in het hart. De ontsluiting komt in en door Christus. Het is een zalig vertoeven in Gods huis. Er komt een meer en meer leren van Hem: God en Christus. Daar in bezig zijn, elke dag opnieuw, is zijn of haar lust. De zaken aangaande God, Christus en de zaligheid van mijn ziel, zijn de liefde van het hart. Een liefdedienst die zich richt op de Zoon der eeuwige liefde. Geen rusten buiten dat bloed. *'En het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon, reinigt ons van alle zonde'* (1 Joh. 1:7). Amen.

Na het dankgebed volgt een dankwoord namens de kerkenraad door ouderling P. de Bonte, tevens voorzitter van de bouwcommissie, gericht aan de consulentpredikant, de architect, de aannemers, de bouwcommissie, de vrijwilligers, de twee vaste helpers en de koster. Dan wordt er gezongen uit Psalm 32 vers 4. Vervolgens zegt ds. E. Bakker, namens gemeente en kerkenraad, ook de voorzitter dank en wordt de zegen uitgesproken.

Na de dienst is er gelegenheid om het kerkgebouw te bezichtigen, onder het genot van een kopje koffie. Hier wordt ruim gebruik van gemaakt. We mogen terugzien op een goede avond, waarin ook belangstellenden van buiten de gemeente werden ontmoet. Het is de hartelijke wens dat de Heere wil wonen en werken, in Christus, tot uitbreiding van *Zijn* Koninkrijk en tot eer van *Zijn* grote Naam.

Ooltgensplaat,

K. J. Nipius

■ DEPUTAATSCHAP EVANGELISATIE BENOEMT TOERUSTER

Het Deputaatschap Evangelisatie van de Gereformeerde Gemeenten heeft evangelist G. Baan per 1 februari 2011 benoemd tot fulltime toeruster. Hiervoor was hij parttime toeruster en werkzaam als evangelist in Alkmaar. Het deputaatschap ervaart steeds meer de noodzaak tot inhoudelijke bezinning op het evangelisatiewerk in het algemeen. Het blijvend uitdragen van een verantwoorde Bijbelse boodschap in de hedendaagse cultuur en samenleving voelt het deputaatschap als haar eerste opdracht. Dit vraagt echter ook steeds meer inhoudelijke doordenking. Door de benoeming van een fulltime toeruster wil het deputaatschap hieraan gestalte geven. Vanuit deze bezinning zal niet alleen de toerusting van de evangelisten en coördinatoren meer aandacht krijgen,

maar zal ook de toenemende vraag naar inhoudelijke toerusting van vrijwilligers, evangelisatiecommissies en kerkenraden beantwoord kunnen worden. Het extra aandacht geven aan het ontwikkelen van materialen in allerlei vormen zal ook tot het takenpakket van de toeruster behoren.

De Generale Synode 2010 onderstreepte het belang van de inhoudelijke bezinning op het evangelisatiewerk. Aangezien de financiële ruimte voor uitbreiding van het aantal evangelisten ontbreekt, heeft deze benoeming wel gevolgen voor het evangelisatiewerk in Alkmaar. Het deputaatschap beraadt zich met de betrokkenen rondom het evangelisatiewerk in de

classis Amsterdam op de gevolgen die deze benoeming heeft voor het werk in Alkmaar.

Mr. G. Golstein, algemeen secretaris

■ MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2010

* Pag. 165, **gemeente DORDRECHT.**

Scriba is nu: D.C. de Korte, Erasmuslaan 26, 3314 AD Dordrecht, tel. 078-613 69 67, e-mail: d.dekorte@haaglanden.nl

* Pag. 240, **gemeente LEIDERDORP.**

Scriba is nu: E.F. Vergunst, van der Marckstraat 16, 2352 RA Leiderdorp, tel. 071-589 77 81, bgg 0633795711, e-mail: scriba@ggleiderdorp.nl

BERICHTEN

■ WINTERCONFERENTIES VOOR +16 EN +21 JONGEREN

Begin dit jaar worden er acht Winterconferenties georganiseerd voor +16 en +21 jongeren. Nu is het thema 'Tot belijden geroepen'. Alle +16 en +21 jongeren zijn van harte welkom! Nodig je vrienden uit en meld je aan via www.jbagg.nl/+16 of www.jbagg.nl/+21.

+16 Winterconferenties Haamstede

4 en 5 februari
ds. D.W. Tuinier
ds. J.M.D. de Heer

Dordrecht

11 en 12 februari
ds. J. van Rijswijk
ds. B. van der Heiden

Apeldoorn

11 en 12 maart
ds. G.W.S. Mulder
ds. A. Schreuder

+21 Zin-in Winterconferenties Haamstede

11 en 12 februari
ds. M. Karens
ds. L. Terlouw

Amerongen

4 en 5 maart
ds. J.J. van Eckeveld
ds. P. Mulder

Nunspeet

11 tot 14 maart
ds. W. Visscher
ds. W. Harinck

■ ZANGAVONDEN Rijssen

Psalmzangavond op **zaterdag 12 februari**, aanvang **18.30 uur**, in de Zuiderkerk te Rijssen, m.m.v. het Noordermannenkoor. Organist Pieter Heykoop begeleidt de koor- en samenzang en verzorgt tevens een orgel improvisatie. Ds. A. Schreuder zal de avond openen en sluiten. Collecte t.b.v. Jeugdbond Geref. Gemeenten.

Veenendaal

Benefietconcert op **zaterdag 12 februari**, aanvang 19.30, in de Adventkerk te Veenendaal, Vijftien Morgen 51, ten bate van de Jeugdbondactie 'Wordt Vervolgd'. M.m.v. gemengd 'Rehobothkoor' uit Kootwijkerbroek, jongerenkoor 'Chenanja' uit Ede, gemengd koor 'Met hart en stem', jeugdkoor en Tienerkoor 'De Kleine harp', Instrumentaal Ensemble 'Con Passione' uit Veenendaal en enkele instrumentalisten. Opening en appèlwoord door dhr. K. Karels, namens Deputaatschap voor Israël.

■ AANMELDEN VOOR RUSTIGE VAKANTIEWEEK

Opnieuw organiseert de Commissie vakantieweken voor mensen met een be-

perking (CVB) ook een rustige vakantie-week voor ouderen met en zonder lichamelijke beperking. Iets voor u of iemand uit uw omgeving?

Voor ouderen, die niet gehandicapt zijn maar het graag wat kalmer aan doen, of wat hulp bij de zelfzorg nodig hebben is er dit jaar een week in het mooie en ruime Vakantiecentrum 't Vierhouterbos in de bossen van Vierhouten.

De vakantie-week is van **zaterdag 4 tot en met zaterdag 11 juni**. Op zondag zijn er in het oord twee kerkdiensten. Verder worden er in de week diverse bezigheden in en rondom het oord georganiseerd. Daarnaast staat er een dagexcursie gepland.

Er is een verpleegkundige in de staf aanwezig die helpt bij de verzorging of de medicatie. Deze vakantie-week in eigen sfeer is speciaal geschikt voor mensen met een beperkte mobiliteit, voor hen die gebruik moeten maken van een rolator, of diabetici, hartpatiënten en anderen voor wie het tempo in een 'gewone' vakantie-week te hoog is geworden, is deze vakantie-week in eigen sfeer uitermate geschikt.

De prijs van de geheel verzorgde vakantie-week bedraagt € 575,- p.p. Voor echtparen op een tweepersoonskamer bedragen de kosten € 545,- p.p. Alle kamers bevinden zich op de begane grond en hebben een wastafel, douche en toilet.

Voor aanmelding of nadere inlichtingen kunt u terecht bij mw. G.A. Hoogenboom-de Raaf, tel. 033-2863366.

■ JAARVERGADERING VOGG, AFD. WEST

Op **zaterdag 12 februari** hoopt de afdeling West van de VOGG haar jaarvergadering te houden rond het Van den Heuvel / Scheuermanorgel in de Chr. Geref. Kerk, Noordzijde 1A, Noordeloos. Na de gebruikelijke huishoudelijke zaken zal het 19 stemmen tellende orgel gepresenteerd worden door Aart Bijkerk. Vervolgens willen we o.l.v. Aad de Lig van gedachten wisselen over de vraag "Wat is goede koraalmuziek?". Deelnemers wordt verzocht een koraalbewerking voor te spelen, die we daarna bespreken. Opgave via voggafdelingwest@gmail.com of tel. 078-6149743. Aanvang 14.00 uur.

■ 100-JARIG BESTAAN Geref. GEMEENTE RIDDERKERK

Op zondag 26 december jl. was het een eeuw geleden dat onze gemeente werd geïnstitueerd. Aan dit feit is aandacht geschonken in de namiddagdienst op tweede Kerstdag.

Op **vrijdag 18 februari a.s.** zal t.g.v. dit

100-jarig bestaan een herdenkingsbijeenkomst worden belegd, voor de bijwoning waarvan wij u bij dezen hartelijk uitnodigen.

Naast ds. G.M. de Leeuw zullen ook vier oud-predikanten van onze gemeente het woord voeren. Bovendien zal dan een jubileumboek, dat bijna 550 pagina's telt, worden gepresenteerd.

Deze bijeenkomst, die om 19.30 uur aanvangt, zal gehouden worden in onze eigen Bethelkerk, Anjerstraat 2.

Niet-genodigden voor deze bijeenkomst die elders wonen en niet tot onze gemeente behoren, kunnen één of meer

exemplaren van dit jubileumboek bestellen bij dhr. A. van Gent, Albert Cuypstraat 52, 2981 CA Ridderkerk, tel. 0180-421064, e-mail: a.vangent@kliksafe.nl. Degenen van wie uiterlijk **17 februari a.s.** een bestelling is ontvangen, kunnen deze na afloop van de bijeenkomst meenemen tegen betaling van € 20,- per ex. Vanaf 1 juni 2011 bedraagt de prijs € 29,95 per ex. Bij toezending van daarna ontvangen bestellingen worden de portokosten in rekening gebracht

Kerkenraad Geref. Gemeente
Ridderkerk

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 6 FEBRUARI 2011

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. Tuinier en 14.30 uur leesdienst; Aalburg 9.30 uur ds. Van Gelder en 19.00 uur ds. L. Blok; Alblisserdam 9.30 en 16.30 uur ds. Mijnders; Alphen a/d Rijn 18.30 uur stud. Visser; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Andijk 19.00 uur ds. Heijkamp (H.D.); Apeldoorn 10.00 uur (H.D.) ds. Kleppe en 17.00 uur ds. Boeder; Arnhem 15.00 uur ds. Schreuder; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. Bredeweg; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Beekbergen 19.00 uur ds. Sonneveld; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 10.00 uur ds. Driessen en 19.00 uur ds. Clements; Bodegraven 10.00 en 16.30 uur stud. Visser; Boskoop 16.30 uur ds. Driessen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. Moerkerken en 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Dinteloord 15.00 uur stud. Huijser; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. Schipper; Doetinchem 15.00 uur ds. De Wit; Dordrecht 10.00 en 17.30 uur ds. Brugge; Ede (Nieuwe Kerk, Verl. Maanderweg 33) 12.15 en 19.00 uur ds. Verweij; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Van Manen; Emmeloord 19.00 uur ds. Schot; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur (H.D.) ds. Heijkamp; Enter 15.00 uur ds. J. Karels; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. Baan; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. Hogchem; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur

ds. Clements; 's-Gravenhage 16.30 uur ds. Paul; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. Hakvoort en 14.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. Van Rijswijk; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. Visscher en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 (H.D.) en 16.30 uur ds. Joosse; Herkingen 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Hilversum 17.00 uur ds. Van Ekeveld; Houten 11.00 en 17.00 uur ds. Van der Net; Kampen 18.15 uur ds. Kattenberg; Kapelle-Biezellinge (in Sionkerk te Goes) 11.30 en 18.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Kortgene 14.00 uur ds. Hakvoort en 18.30 uur ds. C. Harinck; Krabbendijke 9.30 (H.A.) en 18.30 uur (H.D.) ds. Hoogerland; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Kruiningen 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Leiderdorp 16.00 uur ds. W. Harinck; Lelystad 9.30 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Marknesse 19.00 uur ds. Kleppe; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur leesdienst; Melissant 10.00 uur ds. Gunst; Middelburg-Centrum 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. Maljaars; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Vermeij; Nieuwdorp 18.30 uur ds. Meeuse; Nieuwer ter Aa 19.15 uur ds. Van der Net; Nieuwerkerk Zld 9.30 uur leesdienst en 15.30 uur ds. Gunst; Nijkerk 9.30 uur ds. Moens; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.)

ds. Schot; Opheusden 10.00 uur ds. Van Ekeveld en 18.30 uur stud. Baaijens; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Pater; Ouddorp 9.30 uur ds. C. Harinck; Poederoyen 14.30 uur ds. Brugge; Poortugaal 9.30 uur ds. W.J. Karels en 18.00 uur ds. Van Rijswijk; Poortvliet 14.30 uur ds. Bakker; Puttershoek 15.30 uur ds. Golverdingen; Rhenen 10.00 en 16.00 uur stud. Baaijens; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. De Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 19.00 uur ds. Golverdingen; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. Paul en 19.00 uur ds. Joosse; Rotterdam-Centrum 17.00 uur ds. B. van der Heiden; Rotterdam-IJsselmonde (locatie Avondrust) 15.00 uur ds. Pater; Rotterdam-Zuidwijk 19.00 uur ds. Terlouw; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Bakker en 14.00 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 uur ds. Verschuure en 18.30 uur (H.D.) ds. Moens; Scheveningen 15.15 uur ds. A.B. van der Heiden; Sint Philipsland 9.30 en 18.30 uur stud. Huijser; Sliedrecht (Middeldiepstraat 31) 12.00 en 19.00 uur ds. Visscher; Soest 16.00 uur ds. Baan; Stolwijk 19.00 uur ds. Silfhout; Terneuzen 10.00 en 18.00 uur ds. De Heer; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur (H.D.) ds. Boeder; Tholen 14.30 uur ds. Schipper; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. Labee; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Van Belzen; Utrecht 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. De Waard; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. Sonneveld; Vlaardingingen 19.00 uur ds. P. Mulder; Vlissingen 9.30 uur leesdienst en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waarde 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. Karens; Westkapelle 14.00 uur ds. Tuinier; Woerden 15.30 uur ds. Labee; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 uur leesdienst en 18.30 uur ds. Verschuure; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 uur ds. B. van der Heiden en 14.30 uur ds. De Leeuw; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. Vogelaar.

■ DINSDAG 8 FEBRUARI 2011

Berkenwoude 19.30 uur ds. Baan; Drachten 19.30 uur ds. Vogelaar; Lisse 19.45 uur ds. Neele; Nijkerk 14.30 uur ds. Van Manen; Rhenen 19.30 uur ds. Sonneveld; Zaandam 19.30 uur ds. Van Rijswijk.

■ WOENSDAG 9 FEBRUARI 2011

Aalburg 19.30 uur ds. Van Rijswijk; Andijk 19.30 uur ds. Van Manen; Barneveld-Cen-

trum 19.30 uur ds. Hogchem; Dinteloord 19.30 uur ds. Van Aalst; Hilversum 19.45 uur ds. Schipper; Meeuwen 19.30 uur ds. Van Krimpen; Mijdrecht 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Nieuwe Tonge 19.30 uur ds. Vermeij; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. Silfhout; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. Meeuse; Opheusden 19.30 uur ds. Van Dieren; Ouddorp 19.30 uur ds. Baan; Poortugaal 19.30 uur ds. Sonneveld; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. Schreuder; Scherpenisse 19.30 uur ds. Bakker; Sliedrecht (Middeldiepstraat 31) 19.30 uur ds. De Leeuw; Urk (biddag) 10.00 en 17.00 uur ds. Van Belzen; Veen 19.30 uur ds. Melis; Vlaardingingen 19.30 uur ds. Schot; Werkendam 19.30 uur ds. Karens; Zeist 19.30 uur ds. Van Ekeveld.

■ DONDERDAG 10 FEBRUARI 2011

Apeldoorn 19.30 uur ds. Verweij; Boskoop 19.30 uur ds. F. Mulder; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 14.15 uur ds. Silfhout (huw.bev.); Ermelo 19.30 uur ds. Baan; Genemuiden 19.30 uur ds. Hogchem; Hoofddorp 19.45 uur ds. Mondria; Krimpen a/d IJssel 19.45 uur ds. P. Mulder; Naaldwijk 19.45 uur ds. Verschuure; Ridderkerk 19.30 uur ds. De Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur ds. Van der Net; Scheveningen 19.30 uur ds. Van Ekeveld; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. Van Belzen; Stad aan 't Haringvliet 19.30 uur ds. De Heer; Stolwijk 19.30 uur ds. L. Blok.

■ VRIJDAG 11 FEBRUARI 2011

Nieuwdorp 14.30 uur ds. Meeuse (huw. bev.); Oude Tonge 14.00 uur ds. Schipper (huw.bev.).

■ ZATERDAG 12 FEBRUARI 2011

Moerkapelle 15.00 uur ds. W. Harinck (aangepaste kerkdienst).

■ EVANGELISATIEPOSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.

U bent hartelijk welkom in de inloop/bijbelshop 't Wuiver, Stationsweg 96a, Alkmaar (t.o. NS- en busstation). Openings-tijden: dinsdag t/m vrijdag van 10.00-16.00 uur, zaterdag van 13.00-16.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.

Steun het evangelisatiewerk door uw gift en belangstelling. Breng eens een be-

zoek aan onze evangelisatiepost. Hartelijk welkom! Openings-tijden: dinsdag tot en met zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-l te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Op vakantie in Friesland? Welkom in onze inloop, die geopend is op vrijdag van 11.00 tot 16.00 uur en zaterdag van 11.00 tot 15.00 uur.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; kerkgebouw "De Bron", Oude Bareellei 64; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

U bent ook hartelijk welkom in het inloophuis, geopend van dinsdag t/m vrijdag van 13.00-16.00, donderdagavond van 18.00-21.30 uur en zaterdag van 10.30-13.00 uur.

Rotterdam:

Inloop- en Bijbelcentrum 'In de Gouwstraat', Gouwstraat 36-b, Rotterdam-Charlois.

Kom eens langs, u bent hartelijk welkom. De inloop is geopend van dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 en 16.00 uur.

Tilburg:

Kerkruimte: Offenbachstraat 105 Tilburg. Zondagse samenkomsten om 10.00 en 18.30 u.

Het inloopcentrum: Het Kruispunt, is geopend op di en wo van 14.00-17.00 u. Do van 10.00-17.00 u. Vr van 10.00-15.00 u. U bent van harte welkom.

Den Haag:

Inloophuis 'Het Kompas': Apeldoornselaan 228, Den Haag.

Openings-tijden: dinsdag 10.00 - 16.00 uur; woensdag 10.00 - 13.00 uur; donderdag t/m zaterdag 10.00 - 16.00 uur.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

Te huur op **camping Bergzicht**
te Ommen: 6-pers. stacar., 3 slpk.
Bezet wk. 29+30. Z.i.e.h.
Tel. info 06-82011963.

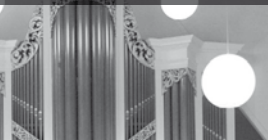
T.h. exclusieve 4 pers. stacaravan
in **Vierhouten** 06-16405265

REVOKE
www.revoke.nl
E info@revoke.nl
T 0184-642253

Reformatische Vereniging van
Ongewild Kinderloze Echtparen

Orgelbouw Advies Commissie

een betrouwbare partner!

nieuwbouw · restauratie · overplaatsing · onderhoud

ook voor akoestische
vraagstukken

Neem voor meer informatie
contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

Vereniging van
Organisten der
Gereformeerde
Gemeenten

kina
begrafenisverzorging

Tel. (010) 458 31 12

Dag en nacht bereikbaar Overal te ontbieden

D.W. Schipper
010-450 66 26
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Vos
begrafenisverzorging

Wij verzorgen begravenissen
(geen crematies) op de gehele Veluwe,
in Kampen e.o. en in Rijssen e.o.

Begravenisverzorgers

G. v.d. Berg | D. Markusse | B.F. Nijhof | B. Vos

Nunspeet, Elburg e.o. T (0341) 253 813
Kampen e.o. T (038) 3532 383
Rijssen e.o. T (0548) 540 053
overige plaatsen en b.g.g. T (0577) 401 689

Begravenisverzorging Vos
Aardhuisweg 74, 3888 MG Uddel
T (0577) 401 689

Vertrouwd verzorgd

SHG biedt u passende zorg

Uitgaande van de
Gereformeerde Gemeenten in
Nederland biedt de SHG zorg
die aansluit bij uw manier van
leven. Bijbelse normen en
waarden vormen daarin de basis
voor uw en onze
dagelijks levenshouding en
mediagebruik.

DE GRATIS ZORGBROCHURE ZENDEN WIJ U GRAAG TOE

Kraamzorg

Bel 0187 - 48 91 73

b.g.g. 0342-49 21 55
ma - vr: 9.00-11.00 uur
en van 13.00-15.00 uur
vr: ook van 19.00-21.00 uur

Thuiszorg

Bel 0166 - 65 26 05

ma - vr: 9.00-11.00 uur
vr: ook van 19.00-21.00 uur

Te huur in **ZEELAND**
Vak.won. schoon, ruim en sfeervol!
www.boerderijvakantiezeeland.nl
Tel: 0113-302209

**BOEDER
HERENMODE**

- businesskostuums
- ambtskleding
- trouwkostuums
- gelegenheidskleding
- rouwkleding

Plein 1940 173 | Scherpenzeel
Telefoon (033) 277 01 72
www.boederherenmode.nl

Te Huur in **Gouda**
voor 1 of 2 studentes PABO
of weekend meisje
moie kamer per april 2011
010-4424848

Met **Riekelt Pasterkamp**
Amerika ontdekken?
Ga mee naar Arizona/Utah.
Vertrek DV 15 september. Iedereen
heeft er wel eens van gedroomd
om de Grand Canyon te zien? Salt
Lake City is ook een plaats die tot
de verbeelding spreekt. Centrum
van het Mormonisme.
Kijk voor meer info op
www.christiantravelplaza.nl

Uddel. Te huur:
vakantiewoning voor 2 personen.
Voor info: 06-11841606

Zorg...

Respect...

Aandacht...

Geen crematies...

Walcheren, Noord- en Zuid-Beveland

Begravenisverzorging
Poppe

Tel. 0118-616012 of 0113-342304

Chinareis

Interesse in boeiende reis
naar China?

Periode: 11 -26 juli 2011.

Nog enkele plaatsen voor
jongeren.

Folder verkrijgbaar bij:
jh.mauritz@solcon.nl
Tel. 0348 - 401978.

Te huur in Canada, een
vakantiewoning dichtbij **Norwich**
(Ontario). Tel. 001519 688 0947.
Hollands sprekend.

Dé inrichter voor Kerk, School en Kantoor

Showroom: Marconistraat 13, 4461 HH Goes
Postadres: Postbus 36, 4400 AA Yerseke
T 0113 57 29 07 F 0113 57 38 73
E info@piethoekman.nl M 06 53 15 47 11

HOEKMAN
GOES - YERSEKE

www.stolkorgels.nl

Johannus
Eminent
Monarke
Domus

Ook
occasions

**Stolk
orgels**

Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55
(0180) 31 56 52

Filialen in: Krabbendijke - Beesd - Nederhemert - Papendrecht

Te huur omg. **Beekbergen** (Lieren)
tot 6 pers. zomerhuis
v.a.g.v. tel.055-5062744

Rijssen/Holten te huur:
een vrijstaand stenen vakantie-
bungalow in dit prachtige gebied.
Zespersoons en voorzien van cv,
wasm en droger.
Veel privacy. Info 0180 52 12 19

VELUWE: te huur ma. 4/7 t/m za.
30/7, ruime woning in Apeldoorn,
dichtbij bos. Fietsen aanwezig.
€ 285 p.w. T: 055 5420578

Vakantie op de Veluwe?
www.rusteenweinig.nl

HARKES *Persoonlijke zorg
voor uw begrafenis*
Begravenissen

Telefoon (0172) 21 21 22
Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop
*Wij verzorgen alleen begrafenis
Dag en nacht bereikbaar - overal te ontbieden*

Onder deskundige leiding van
(kerk) historicus **Dr. W. Fieret** mee
in het spoor van **The Pilgrim Fa-
thers?** Vertrek DV 13 juli a.s.
U begint met een bezoek aan
Londen en vervolgens ziet u
plaatsen waar bekende mannen
uit de kerkhistorie leefden. Denk
aan John Bunyan, John Newton,
William Cowper en anderen. Meer
info over deze boeiende reis op
www.christiantravelpaza.nl

Voor het leveren en leggen van **na-
tuurstenen- en keramische vloeren.**
Alleen **eerste klas kwaliteit** en steeds
de **laagste prijs.** Tegelzetterbedrijf
J. Slingerland, 0184-611917.

E. Treur
Kroosweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
Mobiel: 06 - 57315689
www.begrafenisondernemingtreur.nl
info@begrafenisondernemingtreur.nl

Begrafenisonderneming Treur

Wij verzorgen alleen begravenissen

Kosthuis in Gouda aangebo-
den voor 2 vriendinnen. De twee
kamers (totaal ongeveer 30m²)
bevinden zich op de zolder van
een ruim appartement ongeveer
1 km bij de pabo De Driestar van-
daan. Wil je meer informatie of een
keer langskomen om de kamers te
bekijken bel dan 06-54205245.

4 persoons vak. woning **Veluwe**
Buitengebied Stroe
Tel 0621420647 of
Email: molshoop@solcon.nl

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. G.J. van Aalst

**Bijdragen van medewerkers en boeken
ter recensie aan:**

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Hyacinthenstraat 1, 2161 XN Lisse,
tel. 0252-413800, fax 0252-420471
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk)
en berichten aan:**

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:
Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

**Opgaven kerkdiensten
en beroepingswerk aan:**

Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbagg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk
donderdag** vóór de week van
verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.**

Advertenties € 0,95 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbagg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker, 1233 Leffingwell Av,
N.E., Grand Rapids, Michigan, U.S.A. 49505.

*De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelij-
heid betreffende de inhoud van de advertenties
en de (recensies van de) aangekondigde boeken.*

11-daagse samenzangreis naar Israël met aandacht voor het werk van het Deputaatschap

D.V. 2 t/m 12 mei 2011

Reisleider Dhr. J.H. Mauritz
Organist Peter Wildeman
Dirigent Ria Kalkman

Zondagse diensten worden verzorgd
door Ds. C.J. Meeuse

Vraag nu de brochure aan!

**Deze reis heeft
vertrekgarantie!**

Kreijkes Vakantie Idee!

Dé Reformatorische reisorganisatie! t 0548-514 188 www.kreijkes.nl

Reformatorische camping in Frankrijk

Ruime staanplaatsen (150 m2 of groter)

Ook chalets en mobile homes te huur.

Uiteraard in eigen sfeer! Met eigen kerkdiensten en ons recreatieteam.

Boek nu op www.kreijkes.nl !

Vanaf **€ 199,-**

Kreijkes Vakantie Idee!

Dé Reformatorische reisorganisatie! t 0548-514 188 www.kreijkes.nl

begravenisverzorging

Den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, Den Haag en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

T. den Hollander
P.N. den Hollander
Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen

Tel. 010 - 4600509

www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

Te koop gevraagd: THEOLOGISCHE BOEKEN

Antiquariaat Den Hertog

dhr. G.J. Zwoferink

Elzenkade 6, 3992 AC Houten,

Tel. 030-6346681

EPE (veluwe) te huur onze vak. woning voor max. 6 pers.

Heerlijk rustig gelegen, en van alle gemakken voorzien.

Niet ver van bos en heide, en het dorp is vlakbij.

U mag weer voor het komende seizoen reserveren.

Tel 0578-629347

Mooie **vakantiewoning bij**

boerderij met veel dieren, waaronder paarden.

Voor 2-6 personen. In **Sauerland**.

Tel. 02354-3293

www.hornbruch.de.vu

Kraamzorg & Thuiszorg

900 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor meer informatie over kraamzorg, wijkzorg, verpleging of (huishoudelijke) verzorging:
0342 - 42 23 24.

Of wordt zelf RST Zorgverlener!
Reageer via 0342 - 40 54 65 of info@rstzorg.nl.

Identiteit
Kwaliteit!

Tel. (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzelaan 27-a • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

Bjanssen 0113 - 34 03 07

Wij verzorgen begravenissen in geheel Zuid- en Noord Beveland

Wilsbeschikking kunt u bij ons aanvragen
"Zo wil ik het als mijn sterven daar is"

Havikskruid 10, 4421 MN Kapelle,
Mobiel 06 53 23 73 20
www.begravenisverzorging-janssen.nl

Geen crematies

Begravenis Verzorging Tollenaar

Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen

Tel. 0115-612554 - **Geen crematies**

Koeling in uw Kerk(gebouw)

Voor elk probleem? Bel AKTIE

Tel: 010-4517471

CO2 metingen

Advies en installatieburo

Voor een vrijblijvende offerte

aktie@kliksafe.nl

Rust en ontspanning in de prachtige Eifel!

Ruime appartementen te huur. Inl.: 0049 6594 258990 en www.huizesolagratiat.nl

Orgelcentrum Andante is dealer van JOHANNUS - MONARKE - CONTENT - EMINENT

In onze beide winkels is een ruim assortiment aan bladmuziek in zowel notenschrift als klavarscribo te vinden.

A. van Ostadelaan 35, VEENENDAAL

Oranjestraat 6, RIJSSEN

Tel: 0318 - 505063, Fax: 0318 - 505851

Tel: 0548-515866, info@andanteorgels.nl

u vindt ons ook op www.andanteorgels.nl

DE SPECIALIST IN HUISKAMER- EN KERKORGELS